EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.5.2021
COM(2021) 254 final

2021/0129 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628 seoses üleminekusätetega teatavate selliste masinate kohta, mis on varustatud mootoriga, mille võimsus on vahemikus 56 kW kuni 130 kW või üle 300 kW, et leevendada COVID-19 kriisi mõju

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

COVID-19 pandeemia on tinginud suuri tarneahelate häireid, mis on mõjutanud väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate tootjate suutlikkust pidada kinni teatavatest tähtaegadest, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrusega (EL) 2016/1628 (mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid).

COVID-19 pandeemiale reageerimiseks võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2020. aasta määrus (EL) 2020/1040, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628. Sellega pikendati teatavaid tähtaegu, millest tootjad ei oleks tarneahela ootamatute häirete tõttu suutnud enam kinni pidada, kandmata seejuures tõsist majanduslikku kahju. See puudutas masinaid, mille juures kasutatakse nn üleminekumootoreid võimsusvahemikus 56kW kuni 130kW, mille tootmine pidi olema lõpule jõudnud 30. juuniks 2020 ja turule laskmine 31. detsembriks 2020. Tootjatele anti selliste mootoritega varustatud masinate tootmiseks ja turule laskmiseks täiendavalt 12 kuud.

Kõnealuses määruses käsitleti ainult 2020. aastal lõppevaid tähtaegu, kuna just neid tuli kiiremas korras pikendada ja kuna oli liiga vara, et hinnata seda, kas 2021. aastal lõppevate tähtaegade pikendamine on õigustatud.

Tootjatel on selliste mootoritega varustatud masinate tootmise lõpule viimiseks aega 30. juunini 2021 ja nende turule laskmiseks 31. detsembrini 2021.

Kuid COVID-19 teisest ja kolmandast lainest tingitud häirete jätkumise tõttu tarneahelas ja tootmises ei suuda tootjad kinni pidada võimsusvahemikku 56kW kuni 130kW kuuluvate ning üle 300kW võimsusega mootoritega varustatud masinate suhtes 2021. aastaks kehtestatud tähtaegadest, kandmata seejuures tõsist majanduslikku kahju.

Häirete jätkumise tõttu on seega vaja neid tähtpäevi edasi lükata, et vältida olukorda, kus üleminekumootoreid (mille arv on piiratud, kuna nende tootmine pidi lõppema hiljemalt 31. detsembril 2019) ei ole enam võimalik õigeaegselt masinatele paigaldada ja seega tuleb need utiili anda.

Ehkki endiselt on tarneahelas ja tootmises moonutusi, ei ole nende ulatus ja tõsidus võrreldav 2020. aastal valitsenud olukorraga. Neil põhjustel on selliste mootoritega varustatud masinate puhul 2020. aasta 12-kuulise pikenduse asemel õigustatud tootmise tähtaja pikendamine 6 kuu võrra ja turule laskmise tähtaja pikendamine 9 kuu võrra.

Tuleb meeles pidada, et hoolimata pikenduse kestusest puudub ettevõtjatel igasugune huvi viivitada selliste masinate, sõidukite ja laevade lõpliku valmimise ja turule laskmisega, mille peale nad on juba raha kulutanud.

Lisaks sellele kohaldatakse kavandatud pikendust ka üleminekumootoritega varustatud põllu- ja metsamajanduslike sõidukite suhtes, kuna nende puhul kehtivad väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate saasteainete heitkoguseid puudutavad sätted[1].

[1] Määruse (EL) nr 167/2013 (põllu- ja metsamajanduslike sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta) artikkel 19.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kohaldatakse subsidiaarsuse põhimõtet, sest ettepanek ei kuulu liidu ainupädevusse.

Kuna ettepanekuga kaasnevad ELi kehtivatesse õigusaktidesse tehtavad muudatused, saab neid küsimusi tulemuslikult käsitleda ainult EL. Lisaks ei suuda liikmesriigid üksi asjaomaseid poliitikaeesmärke täiel määral saavutada.

Euroopa Liidu meetmed on vajalikud, et vältida ühtse turu tõkete tekkimist väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate mootorite sektoris, ja sellepärast, et õhusaaste on oma olemuselt riigiülene.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, sest ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik järgmiste eesmärkide saavutamiseks: tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning ühtlasi kõrgetasemeline avalik julgeolek ja keskkonnakaitse. Kavandatud ajapikenduse kestus vastab COVID-19 pandeemiast tulenevate häirete eeldatavale kestusele.

- **Vahendi valik**

Määrus, millega muudetakse määrust.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ettepanekule ei ole lisatud eraldi mõjuhinnangut, sest määruse (EL) 2016/1628 mõju on juba hinnatud. Ettepanekuga ei muudeta kõnealust määrust sisuliselt ega kehtestata asjaosalistele uusi kohustusi. Selle peamine eesmärk on pikendada teatavate üleminekumootoritega varustatud masinate tootmiseks ja turule laskmiseks ette nähtud tähtaegu kuue kuu võrra COVID-19 pandeemiaga seotud erakorraliste asjaolude tõttu. Ettepanekul puudub oluline keskkonnamõju, sest selles sisalduvate meetmetega hõlbustatakse selliste masinate turule laskmist, mis on varustatud enne pandeemia algust toodetud mootoritega. Lisaks välditakse nende meetmetega vajadust anda utiili selliste mootoritega varustatud masinad, mis vastasel juhul oleksid nõuetele mittevastavad.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi institutsioonide eelarvet.

2021/0129 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628 seoses üleminekusätetega teatavate selliste masinate kohta, mis on varustatud mootoriga, mille võimsus on vahemikus 56 kW kuni 130 kW või üle 300 kW, et leevendada COVID-19 kriisi mõju

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,[2]

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/1628[3] on sätestatud nõuded, mis on seotud väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate eri tüüpi mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormide ja ELi tüübikinnitusmenetlustega.

(2) Määruses (EL) 2016/1628 on tootjatele selge ja põhjaliku teabe andmiseks sätestatud uute heite piirnormide, nn V etapi piirnormide väärtuste kohaldamise kuupäevad ja sobiv ajavahemik üleminekuks piirnormide V etappi, ning samal ajal aitab see tunduvalt vähendada tüübikinnitusasutuste halduskoormust.

(3) COVID-19 puhangu ja sellega seotud häirete tõttu tarneahelas ja tootmises oli väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate tootjatel (keda nimetatakse „algseadme valmistajad“) raske pidada kinni V etapi heite piirnormidest vähem rangetele normidele vastavate mootoritega varustatud masinate tootmise ja turule laskmise tähtaegadest (30. juuni 2020 ja 31. detsember 2020). Sellega seoses muudeti määrust (EL) 2016/1628 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/1040,[4] et pikendada nimetatud tähtaegu 12 kuu võrra.

(4) Kuna COVID-19 pandeemiast tingitud häirete jätkumine tarneahelas ja tootmises põhjustab endiselt viivitusi selliste masinate tootmisel ja turule laskmisel, mis on

---

2 ELT C […], […], lk […].

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2020. aasta määrus (EL) 2020/1040, millega muudetakse määruse (EL) 2016/1628 üleminekusätteid, et võimaldada toime tulla COVID 19 kriisi mõjuga (ELT L 231, 17.7.2020, lk 1–3).

varustatud muudesse kategooriatesse kuuluvate mootoritega (mille võimsus on vahemikus 56kW kuni 130kW või üle 300kW), mis vastavad V etapi heite piirnormidest vähem rangetele normidele, on äärmiselt tõenäoline, et algseadme valmistajad ei suuda ilma tõsist majanduslikku kahju kandmata kinni pidada määrusega (EL) 2016/1628 toodete tootmiseks ja turule laskmiseks kehtestatud tähtpäevadest (30. juuni 2021 ja 31. detsember 2021).

(5) Praeguseid olusid arvestades ja selleks et tagada siseturu tõrgeteta toimimine ja õiguskindlus ning hoida ära võimalikke turuhäireid, on vaja pikendada määruse (EL) 2016/1628 üleminekusätete kohaldamise tähtaegu selliste mootorikategooriate puhul.

(6) Kuna üleminekusätete pikendamisel ei ole keskkonnamõju, sest asjaomased mootorid on juba toodetud, tuleks asjaomaseid tähtaegu pikendada selliste mootoritega varustatud masinate tootmise puhul 6 kuu võrra ja turule laskmise puhul 9 kuu võrra.

(7) Kuna käesoleva määruse eesmärki – pikendada määruse (EL) 2016/1628 teatavate üleminekusätete kohaldamise tähtaegu – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(8) Võttes arvesse olukorra kiireloomulisust, mis tuleneb COVID-19 puhangust tingitud erakorralistest asjaoludest, on peetud asjakohaseks kehtestada erand kaheksanädalasest tähtajast, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.

(9) Määrust (EL) 2016/1628 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(10) Pidades silmas asjaolu, et määrusega (EL) 2016/1628 teatavate mootorite alamkategooriate jaoks ette nähtud üleminekuperiood lõpeb 31. detsembril 2021 ning et algseadme valmistajad võivad nende alamkategooriate jaoks ette nähtud üleminekumootoritega varustatud väljaspool teid kasutatavaid liikurmasinaid toota kuni 30. juunini 2021, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2016/1628 muudetakse järgmiselt.

Artiklit 58 muudetakse järgmiselt:

(1) lõikele 5 lisatakse kuues lõik:

„Kõigi alamkategooriate puhul, mille V etapi mootorite turule laskmise kuupäev on III lisa kohaselt 1. jaanuar 2020, välja arvatud teises ja kolmandas lõigus nimetatud mootorite puhul, pikendatakse esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi ja 18-kuulist perioodi 6 kuu võrra.“;

(2) lõikele 7 lisatakse punkt e:

„e) 33 kuud alates III lisas osutatud kohaldatavast mootorite turule laskmise kuupäevast lõike 5 kuuendas lõigus sätestatud juhul.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*